

Drieëntwintigste Internationale Taalkunde-Olympiade

Boekarest (Roemenië), 26 juli – 2 augustus 2026

Opgaven van de individuele wedstrijd

Regels voor het opschrijven van antwoorden

Schrijf de opgaven niet over. Schrijf de oplossing van elke opgave op een apart vel (of vellen) papier. Zet op elk vel het nummer van de opgave, je plaatsnummer en je achternaam. Dit om ervoor te zorgen dat je werk niet kwijtraakt of aan de verkeerde persoon wordt toegeschreven.

Tenzij anders vermeld, dien je alle patronen of regels die je in de gegevens hebt geïdentificeerd te beschrijven. Anders zal je oplossing geen volledige score krijgen.

Opgave Nr 1 (20 punten). Gegeven zijn enkele woorden in het Centraal Joepik met daarnaast hun fonetische transcripties en vertalingen. Alle vormen worden in het Norton Sound (NS) dialect gesproken:

qasgulek	['qaz.ɣu.ʒək ^h]	<i>bandrob (een soort zeehond)</i>
nanevpak	[na.'nəf.pak ^h]	<i>groot meer</i>
tep'liuq	['təp.ʒi.uq ^h]	<i>hij maakt gerijpte viskoppen</i>
nav'pagtuq	['nav.pax.tuq ^h]	<i>het is echt kapot gegaan</i>
qamiq'vak	[qa.'miq.vak ^h]	<i>een soort mot</i>
nat'rarkaq	['nat.ɣax.kaq ^h]	<i>zoolmateriaal voor leren laarzen</i>
calugun	[ca.'ʒu.ɣun]	<i>huidscraper</i>
kaal'taaq	[ka.'aʒ.ta.aq ^h]	<i>speelkaart</i>
ullelluku	[u.'ʔəʔ.ʔu.ku]	<i>het binnenstebuiten kerend</i>
ilquineq	['iʔ.qu.'i.nəq ^h]	<i>schedel</i>
kaltuuvvilaq	['kaʔ.tu.'u.fi.ʒaq ^h]	<i>aardappel</i>
kayangurngalnguq	[ka.'ja:ɣuɤ.'ɲaʒ.ɲuq ^h]	<i>ovaal ding</i>
assikekeka	[a.'si:.kə.'kək.ka]	<i>ik vind hem leuk</i>
paluteqerru	[pa.'ʒu:.tə.'qəx.ɣu]	<i>sluit het alstublieft</i>
iggiggiayuli	[i.'xi:.xi.'a:ju.ʒi]	<i>Amerikaanse oehoe</i>
ilalkumalria	[i.'ʒaʔ.ku.'maʒ.ɣi.a]	<i>slachtoffer</i>
apepailgaku	[a.'pəp.pa.'iʒ.ɣa.ku]	<i>voordat hij hem vroeg</i>
yuarutlertangqertuq	[ju.'a:ɤut ^h .ʔəx.taɲ.'qəx.tuq ^h]	<i>er bestaat een oud liedje</i>
tutgarrlugaq	['tut ^h .xax.ʔu:ɣaq ^h]	<i>kleinkind</i>
cuukvagtalek	[cu.'uk ^h .fax.'ta:ʒək ^h]	<i>plek met veel snoeken</i>
cangatenrituten	[ca.'ɲa:tən.'ɣi:tu.tən]	<i>er is niets mis met jou</i>
cungagcessvakartat	[cu.'ɲax.cəs.'fa:kaɣ.tat ^h]	<i>wat zijn ze groen!</i>

Van de bovenstaande vormen zijn slechts de laatste vier anders in een ander dialect van de taal: Algemeen Centraal Joepik (ACJ). Gegeven zijn de fonetische transcripties van deze vormen, zoals gesproken in het ACJ dialect:

tutgarrlugaq	[ˈtutʰ.ˈxax.ʈu.ɣaqʰ]	<i>kleinkind</i>
cuukvagtalek	[cu.ˈukʰ.ˈfax.ta.ʒəkʰ]	<i>plek met veel snoeken</i>
cangatenrituten	[ca.ˈŋaː.ˈtən.ɕi.ˈtu.ˈtən]	<i>er is niets mis met jou</i>
cungagcessvakartat	[cu.ˈŋax.ˈcəs.fa.ˈkax.tatʰ]	<i>wat zijn ze groen!</i>

(a) Schrijf in het Centraal Joepik:

1.	[ˈmøʈ.qu.ʒəʒ.ʒi.ˈux.ta]	<i>wildbeheerder</i>
2.	[qa.ˈjaː.pix.ˈkaː.ni]	<i>zijn eigen toekomstige authentieke kajak</i>
3.	[ta.ˈʈiː.xaqʰ]	<i>haak gebruikt in een kajak</i>
4.	[ˈkəx.sa.ˈiʈ.ku.taqʰ]	<i>muilkorf voor honden</i>
5.	[ˈcup.ɣa.ˈʈax.tuqʰ]	<i>hij kreeg plotseling heimwee</i>

Als een vorm slechts in één van de twee dialecten (NS of ACJ) geldig is, geef dan het juiste dialect aan.

(b) Schrijf de fonetische transcripties van onderstaande vormen:

6.	aartartuq	<i>hij heeft de neiging om voorzichtig te zijn</i>
7.	akekataki	<i>au!</i>
8.	negavgun	<i>wortel gebruikt als badschrobber</i>
9.	atasuak	<i>zomerbroek</i>
10.	ner'ciquq	<i>hij zal eten</i>
11.	alikenritaqa	<i>ik vrees het niet</i>
12.	neqlinrrarmek	<i>van zojuist gesneden vis</i>

Als de transcripties in de twee dialecten verschillen, schrijf dan beide transcripties op en geef voor beide het dialect aan.

△ Het Centraal Joepik behoort tot de Eskimo-Aleoetische-taalfamilie. Het wordt door ongeveer 10 000 mensen gesproken in het zuidwesten van Alaska in de Verenigde Staten van Amerika.

Het teken [ː] geeft een lange klinker aan. Het teken [.] scheidt lettergrepen. Het teken [ˈ] komt vóór de benadrukte lettergreep (of lettergrepen).

[ʰ] geeft aan dat de voorafgaande medeklinker met aspiratie wordt uitgesproken.

[ə] = *e* in *spade*.

[c] ≈ *tsj* in *Tsjechië*.

[j] = *j* in *jas*.

[ʈ] = *s* in *sok*, maar met de tong in dezelfde positie als bij *l*; [ʒ] = [ʈ], maar met trilling van de stembanden.

[ŋ] = *ng* in *hang*.

[q] = *k* in *koning*, maar verder naar achteren in de mond uitgesproken.

[x] = *ch* in *lach*; [ɣ] = [x], maar met trilling van de stembanden.

[χ] = [x], maar verder naar achteren in de mond; [ɣ̣] = [χ], maar met trilling van de stembanden.

—Lai Otsuka (consulent: Sally Samson)

Opgave Nr 2 (20 punten). Gegeven zijn enkele woorden en frasen in het Yéli Dnye met daarnaast hun vertalingen in het Nederlands op willekeurige volgorde:

1. kpêdê	A. zwart
2. kpêdêkpêdê	B. uitermate wit
3. kpaapî ntóó	C. een noot die zwart wordt na het roosteren
4. kpaapî tp:oo	D. klein schip
5. nkéli tp:oo	E. de boom heeft rode bladeren
6. tpile kpaapîkpaapî	F. wit ding
7. yi yâa taataa	G. kuiken van de witte kaketoë

Hieronder zijn nog enkele woorden en frasen in het Yéli Dnye met daarnaast hun vertalingen in het Nederlands op willekeurige volgorde:

8. chêêpî mbwii miyó	H. bij (znw.)
9. kinikini	I. brokken ijzer
10. lîmî k:ii	J. Europeaan, buitenlander
11. mty:aamty:aa	K. vetzig
12. mty:aa wee	L. insect
13. nkéli chêêpî pâa	M. twee lange en dunne stenen
14. nkéli pi	N. snel ("zoals een bliksemflits")
15. tpile wee	O. stok, tak
16. yi mbwii	P. zoet

Ten slotte zijn hieronder nog enkele woorden en frasen in het Yéli Dnye met daarnaast hun vertalingen in het Nederlands op willekeurige volgorde:

17. kémi nt:uu	Q. alcoholische drank
18. k:ii miyó	R. lijk, kadaver
19. nkéli mbwaa	S. oogbol
20. ngwolo nt:uu	T. groene slang
21. mbwaa	U. darmworm
22. mwi pê	V. lang en slank persoon
23. tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii	W. boomstammen
24. pi mbwii	X. twee bananenplanten
25. pi ntóó	Y. (onrijpe) mango
26. tpile pê yi kuu yâa k:ii	Z. water
27. yi pâa	AA. gele slang

(a) Bepaal wat bij elkaar hoort.

(b) Vertaal naar het Nederlands:

28. k:ii (dit woord heeft twee betekenissen; geef beide)

29. kpaapî 30. kîgha 31. mty:aa 32. nkéli dnye 33. ngwolo 34. kémi kîgha nt:uu

(c) Vertaal naar het Yéli Dnye:

BB. (zijn) zoon

EE. vers, rauw

HH. Rossel-eiland

CC. groen

FF. (onrijpe) vrucht

DD. vet (znw.)

GG. zwarte persoon

(d) Bepaal welke van de volgende Yéli Dnye woorden bij welke van onderstaande plaatjes horen, wetende dat $nté \approx k:ii$.

35. kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo

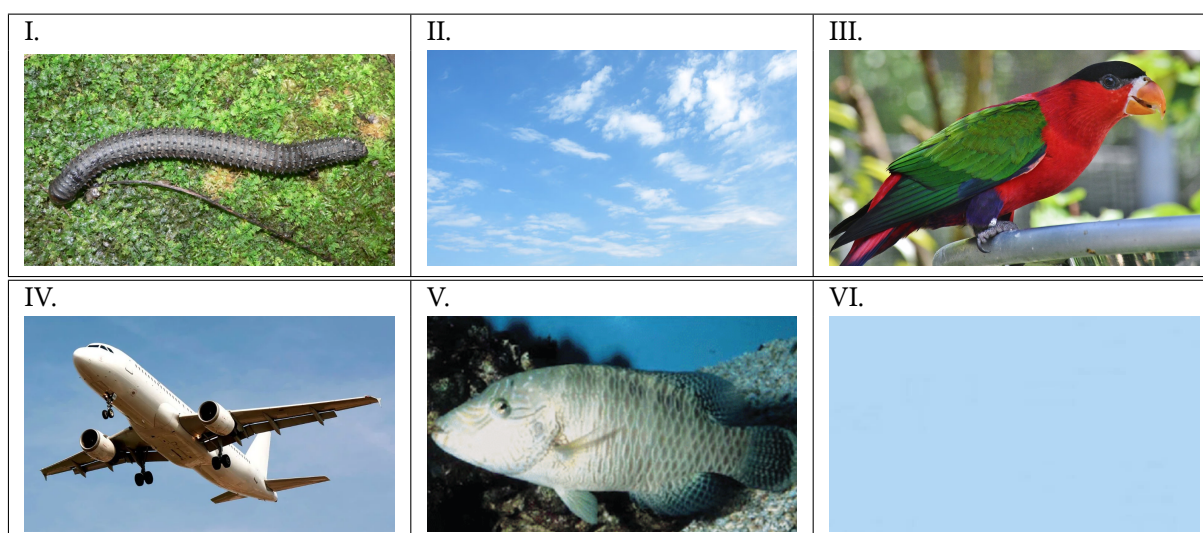
36. mbóó

37. mbóó nté

38. mbóó p:uu nkéli

39. pê pê

40. taa

(e) Leg uit hoe kleuren worden uitgedrukt in het Yéli Dnye.

⚠ Bij de antwoorden hoeft geen extra toelichting te worden gegeven en die wordt ook niet beoordeeld.

Het Yéli Dnye is nog niet geclassificeerd en is mogelijk een taalisolaat. Het wordt door ongeveer 5000 mensen gesproken op Rossel-eiland in het zuidoosten van Papoea-Nieuw-Guinea.

Een witte kaketoe is een vogelsoort. Het zuidelijke deel van Papoea-Nieuw-Guinea stond historisch onder Brits en later Australisch mandaat.

â, ê, î, é, ó zijn klinkers. Het teken [ː] geeft aan dat de daaropvolgende klinker genasaliseerd is.

—Dan-Mircea Mirea

Opgave Nr 3 (20 punten). Gegeven zijn enkele zinnen in het Iquito met daarnaast hun vertalingen in het Nederlands. Als meerdere Iquito zinnen met één Nederlandse vertaling overeenkomen, zijn alle mogelijke Iquito zinnen gegeven.

1. **Ima paapaaja masiitiirii** — *Ema zal de vis verkopen.*
2. **nu=iina isikirii iyyii** — *Hij/zij zal dit touw breken.*
3. $\left\{ \begin{array}{l} \text{ki=iita masiitiirii Jaime} \\ \text{ki=Jaime masiitiirii iita} \end{array} \right\}$ — *Ik zal het huis aan Jaime verkopen.*
4. **nu=naajuukura simiimi** — *Hij/zij heeft het boek geschreven.*
5. **ki=iina masiirii ikwani saawiri** — *Ik zal dit kapmes van de man kopen.*¹
6. **ki=iipi asuraaja sakiirii mira** — *Ik zal op de cassave van deze kinderen kauwen.*
7. **Leo iipi siwiirarii ikwaniwiya** — *Leo zal deze mannen bezoeken.*
8. **kia=Leo iita irikatajuurii** — *Jij zal het huis van Leo repareren.*
9. **ki=simiitakura iimi simiimiya** — *Ik heb deze boeken gelezen.*
10. **nu=iimi irikatajuurii iiminaka** — *Hij/zij zal deze kano's repareren.*
11. **kia=kariiniikura miisaji kajinani** — *Jij hebt voor het dier van de vrouw gezorgd.*
12. **ki=simiitakura iina simiimi paajuuyaana** — *Ik heb het boek van deze leraar gelezen.*
13. $\left\{ \begin{array}{l} \text{nu=paapaaja miitiirii iina ikwani} \\ \text{nu=iina miitiirii ikwani paapaaja} \end{array} \right\}$ — *Hij/zij zal de vis aan deze man geven.*
14. **ki=nikikura iipi kaajiya iitimira** — *Ik heb de dieren van deze vrouwen gezien.*
15. **kia=iina simiimiya simiitarii maaya** — *Jij zal de boeken van dit kind lezen.*
16. $\left\{ \begin{array}{l} \text{kia=iina masiitiirii simiimi paajuuyaana} \\ \text{kia=paajuuyaana masiitiirii iina simiimi} \end{array} \right\}$ — *Jij zal dit boek aan de leraar verkopen.*

(a) Vertaal de volgende zinnen naar het Nederlands. Geef meer dan één vertaling indien mogelijk. Zorg ervoor dat elke vertaling maar op één manier begrepen kan worden.

17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi**
18. **nu=nikikura Leo paapaaja**
19. **ki=iina masiitiirii miisaji iimina**
20. **ki=iipi kariiniirii iina mira ikwani**

(b) Vertaal de volgende zinnen naar het Iquito. Geef meer dan één vertaling indien mogelijk.

21. *Jij hebt de kano's van deze kinderen gekocht.*
22. *Jij zal het touw van de leraar breken.*
23. *Ik zal het huis van deze vrouwen kopen.*
24. *Hij/zij zal deze boeken aan Ema verkopen.*
25. *Ik zal deze kano van deze mannen repareren.*

△ Het Iquito behoort tot de Zaparo-taalfamilie. Het wordt door minder dan 100 mensen gesproken in het Peruaanse Amazonegebied.

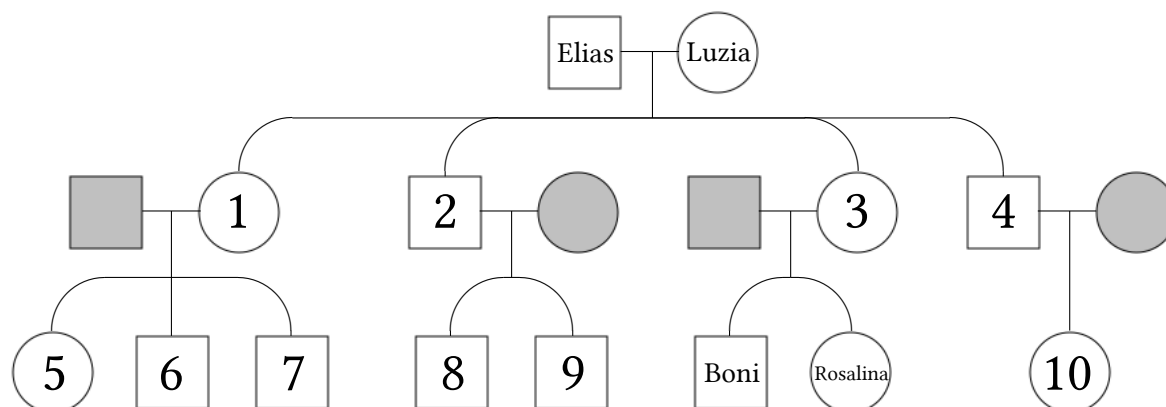
i is een klinker. **j** = Engels *h* in *hello*. Het teken $\square$ scheidt twee delen van een woord. Het Iquito is een toontaal, maar in deze opgave zijn de tonen voor het gemak verwijderd.

Ema, Jaime en Leo zijn persoonsnamen.

—Eimear McKnight

¹d.w.z. de man heeft meerdere kapmessen, en ik zal dit (kapmes) kopen.

Opgave Nr 4 (20 punten). Gegeven is de stamboom van een familie van Sakurabiat-sprekers. In de stamboom zijn broers en zussen van links naar rechts van oudst naar jongst gerangschikt.

□: man ○: vrouw □: broers en zussen —: huwelijk |: zonen en dochters

De namen van vier familieleden zijn gegeven: het oudste echtpaar (Elias en Luzia) en de twee oudste mensen van de jongste generatie (Boni en Rosalina). Enkele andere familieleden worden hieronder door letters (A–J) aangeduid en in de stamboom met nummers (1–10) aangegeven, niet noodzakelijk in die volgorde. Mensen die grijs gemarkeerd zijn, komen niet in deze opgave voor.

Bekijk nu enkele frasen die deze mensen kunnen zeggen om hun familierelaties te beschrijven. In elke kolom wordt de spreker links aangegeven, en de zinnen die door deze persoon worden uitgesproken staan rechts. Bijvoorbeeld, G: *Elias abitop* betekent dat G zegt: “Elias is *abitop* = mijn ...”.

Elias: A otak H otaup	B: Rosalina omăykut A okoypet D otak E otaup I omăykut	F: C _____(iv) E okip G āsi I okoypet	H: Elias abitop B oyke C omăykut D _____(vi) E otaup
Luzia: B omēpit	C: I okoypet G āsi	G: Elias abitop Boni okupi mēpit A okupi B _____(v) E okwa taup F omēpit I omēpit	I: F okwa G āsi
Boni: J okip	D: Rosalina _____(ii) F okwa I okupi		J: B abitop F oyke I okoypet
Rosalina: A āsi	E: C okip D _____(iii) J oyke		
A: Luzia āsi Rosalina omēpit B okwa D okwa tak E okwa taup F oykey mēpit G oykey I _____(i)			

- Bepaal welke familieleden (A–J) bij welke posities (1–10) horen.
- Geef de geboortevolgorde van de familieleden (5–10) aan.
- Vul de lege plekken (i–vi) in. Elke plek kan maar op één mogelijke manier worden ingevuld, maar niet noodzakelijk met slechts één woord.

△ Het Sakurabiat behoort tot de Tupari-tak van de Tupi-taalfamilie. Het wordt door ongeveer 13 mensen gesproken in het Braziliaanse Amazoneregenwoud, dicht bij de grens met Bolivia.

u ≈ i in *pit*. Het teken □ geeft een nasale klinker aan.

—Lai Otsuka (consulent: Ana Vilacy Galúcio)

Opgave Nr 5 (20 punten). Gegeven zijn enkele zinnen in het Nederlands met daarnaast hun vertalingen in het Komnzo:

1. <i>Ik heb hen gisteren ontmoet.</i>	kayé thewafé
2. <i>Jullie waren mij een week geleden aan het roepen.</i>	nümä wobräknwath
3. <i>Wij waren hen een week geleden aan het vasthouden.</i>	nümä efathwake
4. <i>Wij hebben jullie een week geleden vastgehouden.</i>	nümä thefafake
5. <i>Jullie ontmoeten ons nu.</i>	zena nwagrwrth
6. <i>Wij zien jullie nu.</i>	zena emarwe
7. <i>Ik roep hen nu.</i>	zena ebräknwé
8. <i>Zij hebben jullie een week geleden teruggebracht.</i>	nümä thäbrimath
9. <i>Jullie waren ons een week geleden aan het vasthouden.</i>	nümä nfathwath
10. <i>Wij hebben hen gisteren teruggebracht.</i>	kayé thäbrime
11. <i>Jullie hebben mij een week geleden gezien.</i>	nümä zwemarath
12. <i>Zij hebben ons gisteren geroepen.</i>	kayé nznästh
13. <i>Zij hebben mij een week geleden geroepen.</i>	nümä zwäsath
14. <i>Ik was hen een week geleden aan het ontmoeten.</i>	nümä ewagrwa

(a) Vertaal naar het Komnzo:

15. *Jullie hebben mij gisteren vastgehouden.*
16. *Ik heb jullie een week geleden geroepen.*
17. *Jullie houden mij nu vast.*
18. *Zij hebben ons een week geleden ontmoet.*

(b) Vertaal op alle mogelijke manieren naar het Nederlands:

19. **nümä nbrigwath**
20. **kayé thefafé**
21. **nümä emarwa**
22. **kayé nznäbrimth**

△ Het Komnzo behoort tot de Yam-taalfamilie. Het wordt door ongeveer 250 mensen gesproken in het dorp Rouku in het zuiden van Papoea-Nieuw-Guinea.

ä, é, ü zijn klinkers; th is een medeklinker.

—Vesko Milev (consulent: Christian Döhler)

Redactie: Samuel Ahmed, Ákos Blaskovics, Mihai-Alexandru Bratu, Aida Davletova, Ivan Derzhanski (technisch redacteur), Hugh Dobbs, Ana Meta Dolinar, Dmitry Gerasimov, Shinjini Ghosh, Ksenia Gilyarova, Stanislav Gurevich, Angela Hou, David Hultman, Boris Iomdin, Taehun Lee, Bruno L'Astorina, Eimear McKnight, Dan-Mircea Mirea (hoofdredacteur), Andrey Nikulin, Tung-Le Pan, Aleksejs Peguševs, Jan Petr, Alexander Piperski, Przemysław Podleśny, Maria Rubinstein, Daniel Rucki, Kazune Sato, Milena Veneva, Elysia Warner.

Nederlandse tekst: Elysia Warner (nagekeken door: Michiel Ris, Marc Stoop).

Succes!

Drieëntwintigste Internationale Taalkunde-Olympiade

Boekarest (Roemenië), 26 juli – 2 augustus 2026

Antwoordblad: **Opgave Nr 2**

(a)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.

(b) 28. k:ii –

- _____
- _____

29. kpaapî – _____

30. kîgha – _____

31. mty:aa – _____

32. nkéli dnye – _____

33. ngwolo – _____

34. kémi kîgha nt:uu – _____

(c) BB. (zijn) zoon – _____

CC. groen – _____

DD. vet (znw.) – _____

EE. vers, rauw – _____

FF. (onrijpe) vrucht – _____

GG. zwarte persoon – _____

HH. Rossel-eiland – _____

(d)

35.	36.	37.	38.	39.	40.
-----	-----	-----	-----	-----	-----

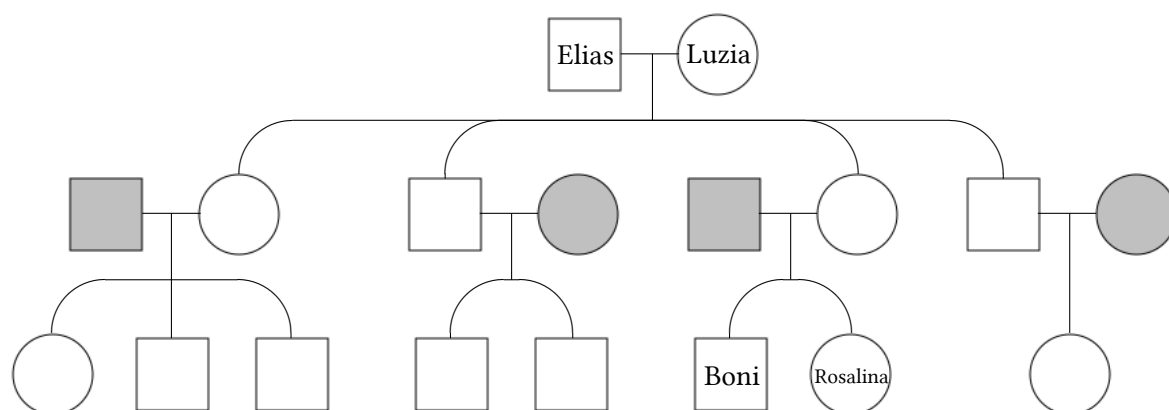
(e) Leg uit hoe kleuren worden uitgedrukt in het Yéli Dnye.

Drieëntwintigste Internationale Taalkunde-Olympiade

Boekarest (Roemenië), 26 juli – 2 augustus 2026

Antwoordblad: **Opgave Nr 4**

(a)

(b) Boni > Rosalina > > > > > >

(c) (i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

(v) _____

(vi) _____